

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJECHO, MJESECNO
K 1:20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
::: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. :::

UREĐENIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBĆIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRУZNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II.

ŠIBENIK, 29. KOLOVOZA 1914.

BR. 82

Austrijanci i Rusi biju višednevne odlučne bitke.

Pobjedonosno prodiranje naših u Rusiji.

Još 130 klm. i Nijemci su u Parizu.

Pred velikim bitkama.

Današnje brzjavne vijesti daju nam naslućivati, da predstoje velike, možda i odlučujuće bitke.

Na franceskom bojištu, prije današnjih vijesti, bio je položaj slijedeći: Zapadno od rijeke Maas napreduju nijemačke čete prema Maubeugu. Englesku su konjančku brigadu, koja se iznenada pojavila pred njima, porazile. Njemačka vojska pod vodstvom bavarskoga prijestolonasljednika prekoračila je liniju Cirey-Luneville. Nijemačke čete počinju crpiti iz proganjanja neprijatelja obilne plodove. Osim mnogobrojnih zarobljenika i zarobljenih zastava, zarobljeno je i 150 topova. I središte njemačke vojske, koje je kod Longvija izvođalo sjajnu pobjedu, nastavlja progoniti neprijatelja. Njemačka vojska, koja pod vodstvom vojvode od Württemberga prodire s objiju stranu Neufshautea, porazila je preko Semoisa nadalu francesku vojsku potpuno. Nijemci progone neprijatelja, a zasuvnili su mnogobrojne vojnike u medju njima više generala. Pobjedom, što ju je krejlevi Friedrik Wilhelm sa svojom vojskom izvođeao kod Longvija, rascjepana je francuska vojska, što je od velike važnosti za dalje napredovanje njemačkih četa. „Kölnische Zeitung“ javlja, da broj zasuvnijelih Francuzu premašuje daleko 10.000 ljudi. Progoni neprijatelja nastavljaju se najvećom energijom. Nakon Briselja pau je u ruke Nijemcima i Namur u Belgiji. O znamenovanju njemačkih pobjeda javljaju listovi, da je Francuska vojska posvema odsečena. Francuski vojnici nemaju ni toliko vremena, da bi pokvarili topove, za koje znaju, da će ih izgubiti. Sjeverno krilo francuske vojske izvrgnuto je uslijed pobjede njemačkog prijestolonasljednika pogibelji, da će mu uzmak odrezati. „Fremdenblatt“ u savezu s ovim dogadjajima piše, da se iza znatnih uspeha Nijemaca imaju skorih dana očekivati veliki dogodjaji.

I na ruskom bojištu predleži velika bitka. Austrijska vojska, nakon što je kod Krasnika težko porazila Ruse, prodire pobjedonosno dalje.

Naprotiv južno ratište ne oglašuje se. Jasno je, kako je saopćenje od 22. o. mj. glasilo, da je akcija prama Srbiji i Crnojgori sasma nuzgredna, i koja neće biti od nikakova odlučna utjecaja po konačni rezultatu.

Velika bitka u Galiciji.

Višednevne bitke.

BEČ, 28. kolovoza. Novinski glavni kvartir javlja: Još od 26. ov. mj. razviše se između naših ruskih četa bojevi.

Gdje se biju bitke?

BEČ, 28. kolovoza. Bitke se biju na cijelom preko 300 kilometara dugom prostoru između rijeke Visle i Dnjestra.

Naše lijevo krilo u pobjedonosnoj ofenzivi.

BEČ, 28. kolovoza. Lijevo naša krilo na bojištu između Visle i Dnjestra zašlo je u ofenzivu te je njegova provala bila pobjedonosna.

Odlučne bitke.

BEČ, 28. kolovoza. Vrhovno zapovjedništvo priopćuje: Od 2 sata danas poslije podne na bojištu između Visle i Dnjestra u toku je više odlučnih bitaka.

Položaj na bojištu.

Beč, 28. kolovoza. Bitke na bojištu između Visle i Dnjestra razvijaju se u glavnom ovako: Dok naša vojska u boju kod Krasnika pobijene Ruse tijera prama Lublinu, a druga susjedna

grupa naših četa između rijeka Bug i Vieprz (pritok Visle) nom uzmicanju.

provaljuje također pobjedonosno u neprijateljsko zemljište te je osvojila prostor oko Zamošća (na Lainovki pritočiću Vieprza), dotle drugi naši zborovi drže prostor sjeverno, istočno i jugoistočno od Lavova do Dnestr-a protiv jakog neprijatelja koji je provalio u istočnu Galiciju.

Odlikanje našeg vladara.

BEČ, 28. kolovoza. Njemački car Vilim odlikan je cara i kralja Franju Josipa ordenom „pour le mérite“.

Odlikanje Hoetzendorfa.

BEČ, 28. kolovoza. Šef generalnog štaba austrijske vojske Konrad von Hoetzendorf bio je odlikan od njemačkog cara željeznim krstom drugog i prvog razreda.

Slavodobice Nijemaca.

Pobjeda za pobjedom.

BERLIN, 28. kolovoza. Glavni kvartir javlja: Njemačka zapadna vojska provalila je, devet dana nakon dovršenog svrstanja, uz neprekidne pobjedonosne bojeve, u francusko područje koje se prostire od Cambraila do južnih Vogeza. Neprijatelj je grupa naših četa izsvudje bio potučen,

koji je sada u poduporu Engleske

Prelaz Nijemaca preko Maase.

BERLIN, 28. kolovoza. Naše čete, koje su došle iz Belgije, prešle su jugoistočno od Meziresa (blizu Sedana) rijeku Maas (Meuse).

Pročišćenje Alzacije.

BERLIN, 28. kolovoza. Naše lijevo krilo, nakon devetdnevnih bojeva po brdijama, otjerala je francuske brdske čete sve do istočno od Epinala na francusku tlo te dalje pobjedonosno napreduje.

Poraz Engleza.

Navala na Maubeuge.

BERLIN, 28. kolovoza. Engleska vojska, kod Maubeuge već potučena, jugozapadno od Maubeuge ponovno je bila napadnuta i poražena.

Naša vojska poduzela je juriš na Maubeuge (na belgijsko-francuskoj granici.)

Poraz Belgijanaca.

BERLIN, 28. kolovoza. Iz Antwerpena poduzele su četiri belgijske divizije napadaju na naše čete. Belgijanci bili su poraženi i potisnuti. Njihovi su gubitci veliki.

Zauzeće Manovillera.

BERLIN, 28. kolovoza. Generalni kvartir saopćuje: Manoviller, istočno od Lunevillea, nalazi se u rukama Nijemaca. Manoviller je najjača francuska utvrda.

Nijemci 130 kl. od Pariza.

Englezi potpuno poraženi.

BERLIN, 28. kolovoza. Veliki generalni štab javlja: Engleska

vojska, koja se nalazi sjeverno od St. Quintina, bila je od naših četa potpuno poražena. Englezi na vrat na nos uzmiku.

* * *
Cambrai nalazi se 40 klm. a St. Quentin 70 klm. daleko od belgijske granice. Od Cambrai-a do južnih Vogeza svuđe Nijemci napadaju na francuskom zemljištu. Desno krilo njemačke vojske, koje je prodiralo u Belgiju, napredovalo je dosad od belgijsko-njemačke granice do St. Quintina za 220 klm., i to sve u vrijeme od 4. do 27. kolovoza, dakle u 24 dana. Od St. Quintina do Pariza ima 130 klm. te je vjerojatno da će parizlje u drugoj polovici septembra imati Nijemce u svojoj sredini.

KRONIKA.

Sjedinjene Države Amerike izjavile su, da bi napadaj Japan na Kinaču bio povod da Sjedinjene Države zaratuju sa Japonom.

Razmjer pomorskih sila Sjedinjenih Država i Japana jest slijedeći: Sjedinjene Države imaju ukupno 74 velika ratna broda (39 velikih bojnih ladja, 10 oklopnih krstaša i 25 krstaša), 30 topnjača, 62 torpedo razarača, 28 torpiljarka, 46 podmorskih brodova, 10 monitora, 6 ladja u posebne svrhe, više brodova za obranu obale i prevoz četa. Japan ima 44 velika ratna broda (14 velikih bojnih ladja, 8 linijskih krstaša, 22 krstaša), 8 topnjača, 59 torpedo-razarača, 57 torpiljarka i 17 podmorskih brodova. Nadmoć Sjedinjenih Država je velika.

* * *
„Zeit“ saznaće iz Amsterdama, da je englezki ekspedicioni zbor izkrcao dne 14. kolovoza u Havru, gdje je bio s oduševljenjem dočekan. Manja jedinjenja izkrcaju se dne 15. i kasnijih dana u Ostendu.

* * *
„Frankfurter Zeitung“ javlja iz Rima: Ministarsko je vijeće čitav dan u permancenciji. Italija se još nije odlučila, kako će se držati. Za aktivno sudjelovanje u vojni protiv trojnom sporazumu stavila Italija stanovaće uvjet: u glavnom jednaku teritorijalnu ekspanziju na Balkanu, kako bi ju dobila eventualno Austro-Ugarska. Vojska i flota stavljaju se u pripravu. Občinita mobilizacija očekuje se za naredni tjedan.

* * *
Francusko ministarstvo rata izdalo je izvješće o dogodajima na ratištu, ali uz privopenu, da je to posljednje izvješće o

dogodajima na ratištu. Od sad francusko ministarstvo rata neće više izvještivati o ratnim dogodajima.

* * *
Francuzi i Englezi kane zaposjeti Valou, da tako dobiju uporište za svoje operacije na Jadranu. Čini se, da bi na ovo poremećenje ravnovesja na Jadranu Italija odgovorila navjestjem rata Engleskoj i Francuskoj.

* * *
U Anversu je počinjen atentat bombom na belgijskoga kralja. Bomba se rasprsnula, ali nije počinila nikakove štete. Redarstvo misli, da su uročnici belgijske pristave revolucionarne stranke, koji od više dana ugrozavaju Francuzima sklone političare i generale.

* * *
U Engleskoj položaj postaje sve ozbiljniji. Nezadovoljstvo proti ratnoj stranci sve više raste. Najdijeniji biskupi i lordovi na čelu su nezadovoljniku. Radničto neće ni da čuje o ratu, tako da se niti jedan radnik nije prijavio u vojsku.

* * *
U Ostrogon (Ugarska) dovedeno je 3.500 zarobljenih Srba, među njima i Principov skrivač Vaso Vujić.

* * *
Vodstvo njemačke vojske nametnulo je Briselju 200 milijuna ratnog doprinsa.

* * *
Belgijski glavni tabor nalazi se u Antwerpenu, ali i ovaj grad će domala pasti u njemačke ruke.

* * *
Turska je poslala svoje brodovje, među njima „Goeben“ i „Breslau“, u Crno more, da krstari.

* * *
U Egiptu prijeti ustakan proti Engleskom gospodstvu, pa je zato dovedeno iz Indije više tisuća vojske.

* * *
Među Rusima u Besarabiji ustanovljeno je više slučajeva kolere.

* * *
U Sebastopolu bukunula je revolucija. Pobunjeni vojnici digli su u zrak vojarnu ruske ratne mornarice.

* * *
Turska kći preko Tracie napast na Grčku.

ZA KRALJA — ZA DOM.*

Spijao Paško Pavičić iz Škabrnja c. k. domobranac u Šibeniku.

Na hiljadu i devet stotina, Četraest još k tomu godina Dvaestesti srpnja uprav bio, Dan nedilja nama osvanio.

Od općine nema oglas dodje, Da pod barjak ratni svaki podje, Kojigod je vojničto služio, I zakletvu caru poklonio,

Četrdesetdvi ne navršio, Pod b. rjakom sretan drug nam bio! U boj složno ajmo, bračo, mila, Protiv Srba našeg dušmanina,

Da branimo našu carevinu I Hrvatsku mlu otačinu, Da štitimo našega vladara, Svitlu krunu, milog nam cesara.

Oj molimo Boga velikoga, I blaženu Mariju Divicu, Da bi našoj vojsici snage dali, I dušmanu kletog mi svladali.

A sad, bračo, srecem ustanimo, I želite svete učinimo, Dragog Boga našeg zamolimo, Mihovila svetog zapavimo.

Da bi nam u pomoći bili I oružje naše proslavili, Kraljev našeg lipo utišili I stare Mu dane zasladi.

Evo ima šest godina dana, A da Širi čine nam zijana, Pa nam najzd ovorenava, Naša nad bi nam pokopana.

Ferdinanda krv pravedna bila, Koja nas je Hrvate ljubila, I zato je srpska zloča htila, Kako bi nas u crno zavila.

Kunemo se, svaki proklet bio, Ubojice tko bi poštedio, Tko vam ne bi krvku osvetio, Ferdinand Tebi i Sofijo!

* * *
*) Ovu pjesmu donosimo da ugodiemo našim vojacima i na njihovu topku molbu. Ur.

Kad u selo nama oglas dodje, Trideset nas pod zastava podje, U selu smo svi se sačekali I u kolim Zadru putovali.

Narodnu smo pismo zapivali, Sa svojim se lipo pozdravljali, Miluje nas malo i veliko, Žene, dica, selo svekoliko.

Dica školska od milote viču, Svojim ocini razdragana klicu; „Aje zbogom, naši oci mili, Srbi vama pod nogama bili“.

Iz sela se na to uputisemo, Po nedjeli u Zadar prispišemo. Kad smo došli Zadru bijelomu, Poglavarstvu javljamo se svomu, Da nam kaže gde se poči ima: U Šibenik red je ići svima.

Mi odosmo na staru obalu, Pa da vidim naroda poplavu; Mužika je još k tome svirila, A sa riva pozdravlja te mila.

Orništ sviri a mužika tuče, K parobrodu sav se narod vuče, Devet sati ravno udaraše, U parobrod svaki ulazaše.

Kad deseta ura udarila, Od rive se vodor odišiva, Svak od srca rado pisme piva, Nitko od nas suze ne proliva.

Od obale vapor se odmice, Izpod Zadra brže se okriče, Mi rupcima Zadar pozdravljamo. A Zadar nam odvraća srčano.

Pozdravljamo vrlog Namjesta, I Prodana Zadra zastupnika, I ostale sve dične pravaše, Vodje puka, branitelje naše.

* * *

Na obali Šibenika grada, Velika je tu bila parada, Šibenski narod dočekao I od srca pozdrav nam je dao.

Kad smo ušli usred Šibenika, To u njemu vojska prevelika, Ondje naša regimeta stoji, Koja ne do sešmana ne boji.

I mi srcem veseli smo bili, Kada braču našu smo vidili; Našu braču sa sve čelir strane, Momke dične, junake izabranje.

Ja što pivam odredjen sam bio Kod druge nam erzac kumanjice, A sve mladih tamo oficira, Hrabra srca, junackog vizira.

Obrajtman Zorec je med njima, Sokol naš je, lipu rič on ima, Te i nama, kad je befel bio, Okovo je Zorec gorovio:

„Draga bračo, kršne zemlje sinci, Na oružje, hrabri dalmatinci, I udri mo našeg dušmanina, Da nam svane lipši danak svima.

Nemojte mi neveseli biti, Ja ču prvi pred vama hodići, Budite hrabri i molite Boga, Slomit čemo mo dušmanu svoga“.

Vojnicima sreće zaigralo, Kad takove riči slušat stalo, Kada Zorec govor dovršio, Po večeri svaki je hodio.

Po večeri svaki spavat ima, A sutradan ratnu robu prima, U nedjeli putovati treba Pratiti će nas blagoslov sa neba,

Ali prije neg će polaziti, Svak zakletvu mora položiti, Sred Poljan Šibenika grada, Od ganača suza ti ispadla.

Kada ornist „cumgabec“ zasvir, Svakom srce od milja procvili, Sedam hiljad kune se vojnika Posred dičnog grada Šibenika.

Hrvatski je svaki zaklet bio, Obrislajtman Betner govorio, Vojsku kuna dični major Bona I kanonik svetoga Jakova.

„Vičim Bogom kunemo se evo Služiti caru, branit dom naš smjelo, I na kopnu i na moru, svudi, Dok god sreće bje naš dom u grudi, Tako vični pomoga nos znamen, I duša nam spasila se: Amen!“

Kad zakletva dovršena bila, Do vapora mužika pratila, Šibenska nas zdrave brače mila, I junacka pisma se orila.

Zbogom milji rođjeni nam kraju, Tudjem poč nam red je zavičaju, Majko, ženo, dico, Bog Vas prati, Polazimo u boj ko Hrvati.

ZA „CRVENI KRIŽ“.

VI. iskaz Šibenika.

Dostavljeni od odbora u	K.	117.10
Vrješći Gjuro	"	4
Borčić Uroš	"	10
Gallini Carlo	"	3
Rapo Dušan	"	50
Bulat Hinko	"	5
Radić Joso, bolničar	"	5
Šupuk Vladimir	"	20
Delfin Andreā	"	5
Jelich Antonio	"	2
Kulišić Feldkrat	"	20
Dostavljali direktno centralom odb. u Zadru:		
Centrala Društva Sufid	"	1000
Jadranska Banka podružn. Šib.	"	500
Sakupljeno u šibenskih g.a.	"	2000
Cinovnici namještenci Sufida:		
Aldighieri, ravnat. Sufida	"	200
Favilli A.	"	10
Rocchi E.	"	10
Scopigno E.	"	10
Lunguhi A.	"	10
Vuković D.	"	2
Lollo Ghetti A.	"	10
Rossi Guido	"	3
Tritta Alfredo	"	4
Tešija Andrija	"	2
Stojan Spiridione	"	4
Pasquali Saverio	"	4
Sarić Luka	"	4
Špero Antonio	"	2
Montanari Erminio	"	2
Antinuari Arcangelo	"	2
Roša Stipe	"	2
Bonali Flaminio	"	3
Donati Vincenzo	"	2
Garrattani Ferruccio	"	2
Félinelli Angelo	"	10
Gamulin Ivan	"	2
Ebz Mate	"	2
Bajkjas Jako	"	2
Bajkjas Paško	"	1
Dor M.	"	2
Marini Ezagar	"	1
Marini Fernando	"	1
Ciamalia Domenico	"	5
Delpriore Emilio	"	1
Puča Petar	"	2
Šupe Šime	"	1
Donati Fernando	"	1
Mugaro Josip	"	1
Berović Niko	"	1
Baranović Šime	"	1
Małkovich Giovanni	"	2
Kovačević Mile	"	1
Trevisan Giuseppe	"	1
Mantzen Antonio	"	1
Deligobbi Ruggeri	"	1
Cikola Bastiano	"	10
Ciuchi Ruggero	"	2
Cace Spiridione	"	2
Jurišić Andrija	"	2
Marićić Andrija	"	1
Bajkjas Pero	"	1
Bilić Frane	"	1
Zaninović Šime	"	2
Marićić Stipe	"	1
Perković Mate	"	1
Gračanin Niko	"	1
Aran Niko	"	1
Berović Bene	"	1
Gulin Stipe	"	1
Mikulandra Marko	"	1
Vudrag Fran	"	1
Zaninović Šime	"	1
Bajkjas Lovre	"	1
Sari Linardo	"	1
Protega Krste	"	1
Livaković Fran	"	1
Zaninović Ivan	"	1
Bujas Vlad	"	1
Illi Fran	"	1
Blažević Josip	"	1
Bajkjas Stipe	"	1
Belamarić Mate	"	1
Pekas Mate	"	1
Urlji Mate	"	1
Carradori Gusmando	"	4
Bukić Paško	"	1
Zlatović Iginio	"	1
Anduclori Beniamino	"	1
Petacchioli Giuseppe	"	1
Spermanzoni Nazzareno	"	1
Baldacci Cuneo	"	1
Benfaremo Agostino	"	1
Damato Alessandro	"	1
Giurić Ilija	"	1
S. prijašnjem svega K 8547-91		

pri obali ukrcanja, ova dva zadna po-mješća za bolesnike od kužnih bolesti, žali u velike da može staviti na raspoloženje Crvenom Križu samo hodnik u pomješću gdje se prave zavitci (imbagli). Svakako u slučaju prije potrebe, četiri obitelji činovnika Sufida, koje stanuju u jednoj društvenoj kući, stisle bi se u nekoliko soba, ostavljajući ostale sobe, gdje i sada je namješten jedan c. k. časnici, za bolničke svrhe.

U ostalom ravnateljstvo se drži sret-nim kad bi moglo na bilo koji način doći u susret humanitarom i patriotičnom na-stojanju Crvenog Križa.

Prodaja cijena za jednu dopisnicu sa dopisnicom za odgovor iznosi 4 para.

Poreznica na znanje. Financijalno ravnateljstvo upozore poreznike, da se moratorij ne odnosi na javne tržbine, pa da zato redovito i točno isplaćuju poreze.

Traži se stan sa dvije sobe u kuhi-njom. Upitati se u uredništvu lista.

potrebitim učenike pouči, Našem mladom zavodu ovo je na diku.

Obavijestne dopisnice Crvenog

Križa. U svrhu udjeljivanja obavijesti o

boravištu ranjenim i bolesnih vojnika, koji

se nalaze pred neprijateljem, austrijsko dru-

živo Crvenog Križa u Beču izdalo je dvo-

strukture dopisnice, koje se rasprodavaju op-

ćinstu sa strane poštašnih ureda.

Prodaja cijena za jednu dopisnicu sa

dopisnicom za odgovor iznosi 4 para.

Poreznica na znanje. Financijalno

ravnateljstvo upozore poreznike, da se

matorij ne odnosi na javne tržbine, pa

da zato redovito i točno isplaćuju poreze.

Traži se stan sa dvije sobe u kuhi-

njom. Upitati se u uredništvu lista.

Frano Marun — Skradin.

Frano Marun — Skradin.